

VALG

Stortings- og sametingsvalget 2017 Rutiner for mottak av forhåndsstemmer

Tidspunkt og sted for forhåndsstemming

Utenriks starter 1.7.17 til 1.9.17 (nest siste fredag før valgdagen)

Tidligstemmegivning starter: 03.07.17, og foregår i Servicekontoret i Levanger Rådhus i den ordinære åpningstiden.

Innenriks i perioden 10.8.17 – 8.9.17 (siste fredag før valgdagen) i Levanger kommunes rådhus, Servicekontoret, mandag – fredag fra kl. 09.00 – 15.30.

I tillegg vil det være åpent lørdag 2. september fra kl. 09.00-14.00, og torsdag 7. september fra kl. 09.00-18.00.

Velgeren er selv ansvarlig for å avgi forhåndsstemme på et tidspunkt som gjør at forhåndsstemmegivningen kommer inn til valgstyret innen kl. 17 dagen etter valgdagen.

Hovedregel:

Stemmemottakeren har plikt til å gjøre velgeren kjent med de regler som gjelder for forhåndsstemmegivningen, og å sørge for at handlingen foregår uforstyrret.

Stemmemottakeren må ikke gjøre noe forsøk på å øve innflytelse på hva velgeren stemmer.

Stemmerett ved stortingsvalg:

Norske statsborgere som:

- vil ha fylt 18 år innen utgangen av valgåret og som
- er, eller noen gang har vært, folkeregisterført som bosatt i Norge, og som
- ikke har mistet stemmeretten etter Grunnloven § 53.

For å kunne stemme ved stortingsvalget, må du stå innført i manntallet i en kommune.

Utstyr-/materiell som hele tiden skal være tilgjengelig ved forhåndsstemmegivning:

- PC pålogget valgsystemet med alt tilbehør, håndskanner etc.
- Stempel
- [Rutineportal/Brukerhåndbok – forhåndsstemmegivning](#)
- [Valghåndbok](#)
- [Lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre \(valgloven\)](#)
- [Forskrift om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre \(valgforskriften\)](#)
- [Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold \(sameloven\)](#)
- [Forskrift om valg til Sametinget](#)
- Blanke valgkort
- Grønne C5-konvolutter m/vindu (omslagkonvolutter)
- Oransje C5-konvolutter m/vindu (beredskapskonvolutter)
- Stemmeseddelkonvolutter – type brun m/påskrift
- Stemmesedler for stortingsvalget som skal settes opp i avlukke.
- Stemmeseddelkonvolutter – type blå (forhåndsstemming ved sametingsvalget).
- Stemmesedler for sametingsvalget som skal settes opp i avlukke.
- Blanke stemmesedler som skal settes opp i avlukke (hvite for stortingsvalget, blå for sametingsvalget).
- Hvite stemmesedler med punktskrift. Disse skal brukes av velgere som stemmer utenfor eget fylke.
- Veiledning i punktskrift som inneholder informasjonen på stemmesedlene (NB! Disse veiledningene skal bare lånes ut; veiledningen skal gjenbrukes i valglokale av andre blinde som kommer for å stemme)
- Veiledning på flere språk

VALG

Stortings- og sametingsvalget 2017 Rutiner for mottak av forhåndsstemmer

Forhåndsstemmegivningen foregår på følgende måte: (rutineportalen)

Velger møter i valglokalet. Gi nødvendig informasjon om regler for stemmegivning (*husk vis bretteing av stemmeseddel, om endring på seddel*) Vis velger til valgavlukket. Inne i stemmeavlukket «i enerom og usett») gjennomfører velger stemmegivningen. Stemmemottaker må ved jevne mellomrom sjekke at alle lister er på plass.

Velger er klar for å levere stemmeseddel.

Er velgeren ukjent, må vedkommende godtgjøre overfor stemmemottakeren at vedkommende er den han/hun oppgir å være. Stemmemottaker skal be en ukjent velger om å legitimere seg. Legitimasjon skal ha bilde.

Hvis stemmemottakeren kjenner velgeren, er det ikke nødvendig at velgeren viser legitimasjon. Dersom en ukjent velger ikke kan godtgjøre sin identitet, skal vedkommende velger avvises.

NB: Valgkort er ikke å betrakte som legitimasjon

Søk opp velgeren via manntallet i valgsystemet (EVA), **Bruk håndskanneren!!**.

Velger står i kommunens manntall (egen kommune) :

Registrer kryss i manntallet i EVA – stemple stemmeseddel i stempelruten på seddelen – la velger legge den stemplede stemmeseddel i urne (urne for «egen kommune»)

OBS! Skulle en velger ved en feiltakelse få legge en ustemplet seddel i urna, må IKKE urna åpnes. La velgeren få hente seg ny stemmeseddel som da stemples. Denne feilen/avviket må meldes snarest inn til valgansvarlig.

Velger står i annen kommunes manntall:

Registrer stemmegivning i EVA – stemple stemmeseddel – velger legger stemmeseddel i stemmeseddelkonvolutt og limer igjen – Stemmemottakeren legger stemmeseddelkonvolutt og valgkort i omslagskonvolutt – Velger legger omslagskonvolutt i riktig forseglet urne (urne for «andre kommuner»)

(Dersom velgeren ikke har med seg valgkort, skal stemmemottakeren skrive ut et duplikatvalgkort fra EVA eller fylle ut et tomt valgkortet med de opplysningene som er påkrevd. Stemmemottaker skal så underskrive på valgkortet og påføre tid og sted for stemmegivningen, før stemmemottaker limer igjen omslagskonvolutt.)

Spesielt i forbindelse med institusjonsvalg og ambulerende stemmegiving:

Alt nødvendig valgmateriell må medbringes til velger ved ambulerende stemmegivning, som pc med nettoppkobling, urne, stemmesedler fra hver gruppe som stiller liste ved valget, stemmeseddelkonvolutt, omslagskonvolutt, blanke valgkort, stempel, osv.

Ved ambulerende stemmegivning, stemmegivning på pasientrom og i trygde- og omsorgsboliger, skal velgeren få utlevert stemmeseddel for hver gruppe som stiller liste ved valget. Stemmemottakeren må ikke ta tilbake noen av de utleverte stemmesedlene.

Ved ambulerende stemmegivning og stemmegivning på institusjon skal det være minst to stemmemottakere tilstede.

Utenbys/utenriks:

Dersom velgeren ikke tilhører Levanger, skal stemmegivningen oversendes den aktuelle kommune så snart som mulig som A-post i kommunens vanlige C4 konvolutt til den rette kommunes valgstyre.

VALG

Stortings- og sametingsvalget 2017 Rutiner for mottak av forhåndsstemmer

Dersom velgeren ikke har med liste, eller finner liste fra sin kommune eller sitt fylke på internett, skal stemmeseddel med partinavn brukes (samme liste som for blinde og svaksynte).

Valgstyret i Levanger kommune mottar stemmegivninger fra andre kommuner pr. post. Det er valgstyrets sekretær som åpner posten og foretar registrering av stemmegivningene i EVA, og legger omslagskonvoluttene i urne («Valgstyret»).

Utenriks stemmer som kommer pr. post leveres valgstyret v/ valgstyrets sekretær, som foretar avkryssing i manntall via EVA, og legger omslagskonvolutten i urne («Valgstyret»)

Velger står ikke i manntall eller har forhåndsstemt tidligere:

Dersom velgeren ikke finnes i manntallet (ikke vært bosatt i Norge de siste 10 årene), må det søkes særskilt om å bli ført inn. Skjema for søknad om innføring i manntallet [[pdf-format](#)] [[word-format](#)] fylles ut av velgeren. Blankt valgkort fylles ut. Skjemaset legges sammen med omslagskonvolutten og legges i egen urne («Valgstyret») Valgstyret v/valgstyrets sekretær sørger for behandling av søknaden og videre avkryssing i manntallet. Velgere som ellers ikke finnes i manntallet (hverken innen kommunen eller utenbys), eller som har forhåndsstemt tidligere - skal få anledning til å avgi stemme. Blankt valgkort fylles ut og legges sammen med stemmekonvolutten ned i omslagskonvolutten og legges i egen urne («Valgstyret»). Noter på omslagskonvolutten hva dette gjelder (eks: «står ikke i manntall» / «har stemt tidligere»). Valgstyret v/valgstyrets sekretær sørger for videre behandling av denne stemmegivningen.

Tidligstemmegivning ([rutineportalen](#))

Dette er en ordning som er ment som et tilbud til velgere, for eksempel fiskere eller studenter som reiser utenriks, som verken kan stemme i ordinær forhåndsstemmeperiode eller stemme på valgdagen. Velgerne må da henvende seg til kommunen og gjøre avtale om når og hvor de kan forhåndsstemme.

Bestemmelsene som gjelder for forhåndsstemmingen, gjelder tilsvarende ved mottak og behandling av tidligstemmer.

Spesielt for mottak av tidligstemmer:

- Valgkort må kjøres ut fra EVA/eventuelt blankt valgkort fylles ut. (velgeren vil ikke ha mottatt valgkort før ca. uke 29-30).
- Mottak av tidligstemmegivninger føres manuelt på egen liste. Avgitte tidligstemmer legges i egen urne («Tidligstemmer»). Valgstyrets sekretær vil foreta avkryssing i manntall før den ordinære forhåndsstemmingen tar til på lik linje med utenriksstemmene (som også kan komme fra 1. juli).
- Tilhører velger annen kommune skal stemmegivningen legges i egen urne («tidligstemmer – andre kommuner»). Stemmegivningen skal deretter sendes til valgstyret i den kommune velger er manntallsført i.
- Velgeren må henvises til å benytte avkryssingssedlene fra departementet, så lenge stemmesedlene for stortingsvalget ikke er klar.

Velgere som trenger hjelp ved stemmegivningen

En velger som har behov for hjelp under stemmegivningen kan selv be stemmemottaker om å få hjelp av **stemmemottaker** ved stemmegivningen.

De med alvorlige psykisk eller fysisk funksjonshemming kan selv peke ut en ekstra hjelper som kan være den som kommer sammen med velgeren. Stemmemottaker skal da gjøre hjelperen oppmerksom på at vedkommende har taushetsplikt.

VALG

Stortings- og sametingsvalget 2017 Rutiner for mottak av forhåndsstemmer

Tilrettelegging for blinde-/ og svaksynte

Veiledning i punktskrift som inneholder informasjonen på stemmesedlene legges tilgjengelig for blinde-/ og svaksynte.

Stemmegivning som kan bli forkastet

Dersom stemmemottaker eller velger i forbindelse med stemmemottaket oppdager at det er gjort en feil som fører til at omslagskonvoluttene av en eller annen årsak må åpnes, er det **absolutt nødvendig** at stemmemottaker benytter en ny omslagskonvolutt til stemmegivningen.

Omslagskonvolutter som bærer preg av å ha vært åpnet, vil mest sannsynlig bli forkastet av valgstyret under prøving av forhåndsstemmevalgninger.

Oppbevaring av valgurner

Valgurnene (datomerkes) låses inn i velvet i kjelleren (inne i trimrommet) hver ettermiddag. Stemmesedelkonvolutt, gul omslagskonvolutt, oransje beredskapskonvolutt og valgkort, låses inn i skap nede i Servicekontoret. Forsegling og stempel oppbevares hos servicekontoret – helt adskilt fra stemmesedlene. Servicekontoret blir avlåst på ettermiddagen.

Retur av valgkort

Valgstyret i Levanger mottar valgkort som kommer i retur, mottas av valgstyrets sekretær. Sekretæren registrerer disse i valgsystemet.

Videresending av forhåndsstemmer pr. post

Forhåndsstemmer fra velgere fra andre kommuner skal sendes til valgstyret i velgernes hjemstedskommune. Før sending skriver servicekontoret ut liste over stemmene i perioden det sendes stemmer for. I begynnelsen av perioden er det ikke behov for å gjøre dette hver dag. Siste uke må dette gjøres hver dag. Stemmene sendes som **A-post**. Listene oppbevares til valget er over.

Spesielt for manuell registrering av forhåndsstemmer (Beredskap) ([rutineportalen](#))

Om nettet skulle bli utilgjengelig ("falle ned") ved strøbrudd/systemsvikt må likevel velger få avgi stemme. Beredskapsstemmer føres på egen liste [pdf-format] [word-format]. Blanke valgkort må benyttes hvis velger ikke har med dette. Etter at stemmeseddelen er stemplet, legger velgeren denne selv i en stemmesedelkonvolutt og limer denne igjen. Stemmemottakeren legger den enkelte stemmesedelkonvolutt sammen med valgkortet ned i en beredskapskonvolutt. Velger legger selv beredskapskonvoluttene ned i en forseglede urne («Valgstyret»).

Avvik/feil

Alle avvik/feil som gjøres i forhåndsstemmemottaket må meldes snarest inn til valgansvarlig pr. tlf. eller e-post.

Brann

Skulle det oppstå brann i forhåndsstemmelokalet (rådhuset) skal branninstruks følges. I tillegg må, så langt som mulig, urnene sikres og valgansvarlig varsles.

VALG

Storings- og sametingsvalget 2017 Rutiner for mottak av forhåndsstemmer

****

Forhåndsstemmegivning til sametingsvalget

I kommuner med færre enn 30 manntallsførte kan de stemmeberettigede **bare avgi stemme på forhånd**. Det er altså i disse kommuner ikke adgang til å motta stemmer til sametingsvalget på valgdagen. Levanger har færre enn 30 manntallsførte, og har da kun forhåndsstemming. De som har registrert seg i Sametingets valgmanntall, og som dermed har stemmerett til sametingsvalget vil får utstedt et eget valgkort som må tas med til stemmestedet. ALLE stemmer til sametingsvalget skal avgis i konvolutt. Stemmesedler til sametingsvalget skal **IKKE** stemples.

Mottatte forhåndsstemmer til sametingsvalget behandles slik:

- Kontroller identitet og sjekk valgkort. Fyll ut nytt hvis velger mangler valgkort. Gi ut en offisiell stemmeseddelkonvolutt og vis velger til stemmeavlukket (velger i annen valgkrets må i tillegg få en blank blå stemmeseddel.)
- Inne i stemmeavlukket, i enerom og usett legger velgeren selv stemmeseddelen i stemmeseddelkonvolutten. Hvis velger ikke tilhører kretsen hvor stemmegivning finner sted, må velger skrive på en blank, blå stemmeseddel den valgliste som han/hun ønsker å stemme på.
- Stemmemottakeren legger den enkelte stemmeseddelkonvolutt sammen med ferdig utfylt valgkort ned i en omslagskonvolutt. Stemmegivningen legges i urne for (andre kommuner).

Forhåndsstemmene skal merkes «sametingsstemme» og sendes fortløpende til: **Steinkjer kommune, postboks 2530, 7729 Steinkjer.**

Forhåndsstemmer fra velgere som ikke er manntallsført i kommunen skal også sendes til opptellingsvalgstyret i Steinkjer. Unntatt fra dette er stemmer til velgere manntallsført i kommuner med 30 eller flere i Sametingets valgmanntall. Disse skal sendes til egen kommune. Sjekk valgkortet hvor de skal sendes eller sjekk [egen liste over same- og opptellingvalgstyrene](#).

Tidligstemmegivning sametingsvalget:

Dersom velger ikke har med valgkort, vil det være nødvendig å fylle ut et blankt valgkort i forbindelse med gjennomføring av tidligstemmegivningen. Sametingsvalget har egne valgkort som skal benyttes ved sametingsvalget. Valgkortet skal inneholde et felt hvor stemmemottakeren skal påføre tid og sted for stemmegivningen samt signere for stemmemottaket. I tillegg til blå stemmeseddelkonvolutt må velger få utlevert en blank, blå stemmeseddel som skal benyttes til å skrive på navnet til valglisten velger ønsker å stemme på. Hvis stemmesedler for listene som stiller til valg i valgkretsen er tilgjengelig, benyttes disse.

Inne i stemmeavlukket, i enerom og usett må velgeren selv påføre stemmeseddelen navnet på den valglisten han/hun ønsker å stemme på. Deretter legger velgeren selv stemmeseddelen i egen stemmeseddelkonvolutt for sametingsvalget. Sedler for sametingsvalget skal **IKKE** stemples. Stemmemottakeren legger den enkelte stemmeseddelkonvolutt sammen med valgkortet ned i en omslagskonvolutt. Velger legger omslagskonvolutten i egen urne («Tidligstemmer - andre kommuner»). Omslagskonvolutter skal sendes til rett same- eller opptellingsvalgstyre, jfr. vedlagte liste.

****

Det vises videre til departementets [valgmedarbeiderportal](#)

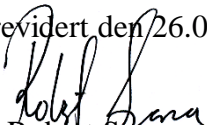
VALG

Stortings- og sametingsvalget 2017

Rutiner for mottak av forhåndsstemmer

Sist revidert den 26.06.17

Robert Svarva
valgstyrets leder

Urner Servicekontoret

Fra 1. juli:

Urne 1: Tidligstemmer (egen kommune)

Urne 2: Tidligstemmer «andre kommuner»

Fra 12. august:

Urne 1: «Egen kommune»

Urne 2: «Andre kommuner»

Urne 3: «Valgstyret» (beredskap/andre «spesielle»)

Urner Valgstyrets sekretariat:

Urne: «Valgstyret» (Tilsendt fra andre kommuner/utenriks/andre)